

EFFEKTRAPPORT 2022

1. Om organisationen och rapportens avgränsningar

Regnbågsfondens vision är en värld där alla människor har samma fri- och rättigheter oavsett sexuell läggning eller könsidentitet. Idag är homosexualitet olagligt i närmare 70 länder och belagt med dödsstraff i ett 15-tal. Regnbågsfonden ger finansiellt stöd till projekt och organisationer som arbetar för hbtqi-personers rättigheter i hela världen i länder de diskrimineras, förföljs eller dödas av myndigheter och religiösa institutioner. Regnbågsfonden driver även påverkansarbete i Sverige i samarbete med andra civilsamhällesorganisationer. Regnbågsfonden registrerades som insamlingsstiftelse hos Länsstyrelsen 2014. I Sverige bedriver vi insamlingsverksamhet, främst från privatpersoner och företag.

Regnbågsfonden har inte någon geografisk avgränsning när vi utvärderar projekt och organisationer att stödja. Rapporten täcker Regnbågsfondens insatser under 2022, inklusive påverkansarbetet i Sverige.

2. Regnbågsfondens förändringsteori

Regnbågsfonden arbetar för hbtqi-personers rättigheter. Enligt ILGA 2020¹ är homosexualitet kriminaliserat i 70 länder varav det är belagt med dödsstraff i cirka 15. I ytterligare 43 länder, där till exempel Ryssland ingår, pågår ett starkt förtryck av hbtqi-personer. Även i länder som enligt ILGAs kartläggning har något typ av skydd för hbtqi-personer ser vi kränkningar av rättigheter, till exempel i Ungern och i Polen. I ytterligare många fler länder finns ett i lagstiftningen ett delvis bra eller bra skydd som i olika grad inte fungerar i praktiken. Vi ser också en oroande trend av att utvecklingen går bakåt snarare än framåt i många länder över hela världen. Nationalistiska och konservativa regeringar och rörelser i Asien och Afrika propagerar om att homosexualitet är ett påhitt från väst som hotar den inhemska kulturen. En liknande retorik används även i östra Europa, till exempel Polen, Ungern och Ryssland.

Lagstiftning som redan är svag eller repressiv i förhållande till hbtqi-personer och organisationer, försämras ytterligare. Möjligheten för hbtqi-organisationer att organisera sig och ta emot finansiering försämras med hjälp av repressiv lagstiftning. I kombination med ett patriarkaliskt samhälle blir utrymmet för hbtqi-aktivism allt mindre.

Regnbågsfonden finansierar organisationer och projekt som arbetar för hbtqi-personers rättigheter. I Sverige bedriver vi insamling, främst mot allmänheter och företag. I Sverige bedriver vi även påverkansarbete i samarbete med andra organisationer.

---

¹ ILGA World: Lucas Ramon Mendos, Kellyn Botha, Rafael Carrano Lelis, Enrique López de la Peña, Ilia Savelev and Daron Tan, State-Sponsored Homophobia 2020: Global Legislation Overview Update (Geneva: ILGA, December 2020).https://ilga.org/downloads/ILGA_World_State_Sponsored_Homophobia_report_global_legislation_overview_update_December_2020.pdf

Resurser

- *Insamlade medel* - De medel Regnbågsfonden samlar in är avgörande för Regnbågsfondens verksamhet och en viktig resurs för att kunna genomföra projekt som ger effekt.
- *Partnerskap* - Samarbetena med våra partnerorganisationer som genomför projekten är en avgörande resurs. Vi arbetar nära våra partners och har en öppen dialog.
- *Kompetens och kapacitet* - Den kompetens och kapacitet som finns i Regnbågsfondens styrelse, på kansliet samt bland volontärer. Under 2022 hade Regnbågsfonden en heltidsanställd.

Regnbågsfondens insatser är uppdelade i fyra kategorier:

VÅR FÖRÄNDRINGSTEORI

Stöd och skydd

Regnbågsfonden finansierar organisationer och projekt som ger direktstöd till personer som lever där det är allra svårast att vara HBTQI. Till Exempel i länder med hårda straff eller när HBTQI-personer är i en särskilt utsatt position.

Exempel på insatser:

- Säkra boenden, krisstöd, livsuppehållande hjälp, stöd.
- Psykologiskt och psykosocialt stöd, traumabearbetning.
- Organisationer som verkar i mycket svåra kontexter och har svårt att få finansiering av andra givare på grund av att de behöver flexibla lösningar.
- Beredskap inför krig och katastrofer.
- Evakuering av hotade individer.

Förändringsarbete

Regnbågsfonden stöttar projekt där vårt bidrag gör stor påverkan för många, eller där vårt stöd får en hävstångseffekt med påverkan bortom det enskilda projektet.

Exempel på insatser:

- Kampanjer, projekt och organisationer som har god chans att påverka lagförslag i rätt riktning och motarbeta lagförslag som försämrar villkoren för HBTQI-personer.
- Organisationsstöd för att en rörelse ska överleva i hårt motstånd.
- Investering för att kunna utveckla en ny verksamhet inom organisationen, som är av stor vikt för hbtqi-rörelsen i det specifika landet och som kan göra skillnad på strukturell nivå.

Påverkansarbete i Sverige och stöd till etablerade organisationer för att de ska utveckla ett starkare regnbågsperspektiv

Regnbågsfonden ger stöd till organisationer som i huvudsak arbetar med andra samhällsutmaningar än vi för att de ska kunna utveckla ett HBTQI-perspektiv och -fokus i sina verksamheter. Vi driver gemensamma påverkansprojekt och Regnbågsfonden bidrar finansiellt till partnerorganisationens HBTQI-fokuserade arbete.

Akutstöd vid särskilda händelser och katastrofer.

Regnbågsfonden kan ge stöd till insatser vid akuta händelser. Det kan vara både till organisationer och till enskilda individer genom organisationer vi har en etablerad kontakt med. Som akuta händelser räknas till exempel krig, katastrofer, vandalisering och riktade attacker. Även situationer som plötsligt sätter HBTQI-personer i fara räknas in, till exempel efter talibanerna återtog Afghanistan.

3. Prestationer och resultat

Under 2022 uppgick den totala verksamhetskostnaden till 3 851 000 kronor. Samtliga kostnader faller inom ramen för effektrapporten. Regnbågsfonden beviljade totalt 2 847 000 kronor till 9 olika projekt vilka är de som omfattas av effektrapporten. Under början av 2023 beviljades ytterligare projektbidrag som inte omfattas av effektrapporten.

Stöd och skydd

Moscow Community Center & Shelter för flyktingar i Ryssland

Regnbågsfonden har sedan 2016 donerat medel till Moscow Community Center (MCC) i Ryssland. MCC är en plattform för att genomföra olika utbildningsprojekt, för informationsspridning och stöd för HBTQI-samhället i Moskva-regionen. 2022 fortsatte Regnbågsfonden att finansiellt stödja driften av dessa säkra boenden då nätverket har stora

svårigheter att få hjälp från andra håll. Tack vare Regnbågsfondens långsiktiga stöd är MCC idag ett etablerat center för hbtqi-communityt i Ryssland.

IRCA Casabierta i Costa Rica

Regnbågsfonden stödjer organisationen Casabierta som bildades av människorättsaktivister 2013 i San José, Costa Rica. Casabierta hjälper hbtqi-personer som kommer till Costa Rica efter de flytt från sina hemländer efter hot mot deras liv på grund av deras sexuella läggning och/eller deras arbete för mänskliga rättigheter. Stödet till Casabierta har gått till att upprätta ett verksamhets-, informations- och supportcenter i Costa Rica för HBTQI-flyktingar från länder i Centralamerika. På centret tillhandahålls allmän information, juridiska tjänster, vägledning och psykologtjänster. Regnbågsfonden var en tidig finansiär och tack vare vårt stöd är Casabierta en viktig aktör i regionen och en förebild för andra organisationer i regionen.

Refugee Trans Initiative (RTI)

Refugee Trans Initiative är en transorganisation i Kenya som syftar till att förbättra transflyktingars behov och rättigheter genom påverkansarbete och skydd för transpersoner som är i risk eftersom de arbetar för transpersoners rättigheter. Regnbågsfonden stöder ett säkert boende som fungerar som ett hem för transflyktingar som flyr undan förföljelse och för de som har utsatts för transfobiska attacker i samhället. Regnbågsfonden ger ett basstöd för att centret ska kunna vara öppet och husera 12 transmigranter under 2022. Ytterligare stöd ges även till transmigranter som inte bor i centret, exempelvis psykologiskt stöd och nödhjälp till boende i Kakuma camp.

Förändringsarbete

Social Policy, Gender Identity and Sexual Orientation Studies Associations (SPoD)

Hbtqi-rörelsen i Turkiet verkar under allt svårare omständigheter till följd av ett minskat utrymme för civilsamhället och ökad diskriminering av minoriteter, inklusive hbtqi-personer. SPoD är en av Turkiets största hbtqi-organisationer och arbetar med påverkansarbete och stöd till enskilda individer. Regnbågsfonden ger SPoD stöd till hyra och andra grundläggande kostnader för att de ska kunna fortsätta bedriva sin verksamhet.

Polish Society for Anti-discrimination Law (PSAL)

PSAL är en polsk organisation som engagerar advokater och jurister som arbetar ideellt för att driva rättsfall och för att skydda mänskliga rättigheter och arbeta mot diskriminering. De som får stöd från PSAL betalar inget då de står för omkostnaderna och juristerna arbetar ideellt. Med stöd från Regnbågsfonden kan PSAL ge juridisk rådgivning till hbtqi-personer och driva rättsfall i polsk och internationell domstol.

Radio Ranginkaman

Radio Ranginkaman (Radio Rainbow) sänder hbtqi-radio Iran och Afghanistan, två av de länder i världen det är allra farligast att vara hbtqi. De sänder dagligen via radiovåg, satellit, online och på sociala medier för att kunna nå communityt både online och offline eftersom många inte har tillgång till internet. I avsaknad av säkra platser för community't i Iran

försöker Radio Ranginkaman vara en bro mellan de spridda HBTQ-communitys som finns och är ofta enda sättet att få kontakt och information om den globala HBTQ-rörelsen

Akutstöd Ukraina

Med anledning av Rysslands invasion i Ukraina fick Regnbågsfonden förfrågningar från tidigare samarbetsorganisationer med verksamhet för hbtqi-personer i Ukraina.

Regnbågsfonden beviljade stöd till tre organisationer som alla har en etablerad verksamhet för att snabbt kunna ge stöd till de som drabbats av kriget. Regnbågsfonden beviljade stöd till:

- Civil Rights Defenders
- RFSL
- Childhood

Påverkansarbete i Sverige

I oktober arrangerade Regnbågsfonden runda bords-samtal tillsammans med Childhood om sexuella övergrepp mot pojkar och hbtqi-barns särskilda utsatthet. Samtalen var en uppföljning från ett liknande upplägg från 2021 när Regnbågsfonden och Childhood bjöd in hbtqi-rörelsen och barnrättsvärlden för att diskutera frågorna. Under året som gott var det flera myndigheter och civilsamhällesorganisationer som rapporterade att de tagit tillvara på insikterna från föregående år och påbörjat och i vissa fall till och med kunnat implementera ett starkare hbtqi-perspektiv i sitt arbete för att motverka sexuella övergrepp.

4. Utvärdering och lärdomar

Effektrapporten för 2022 är Regnbågsfondens första enligt Giva Sveriges riktlinjer och vi har därför inga tidigare rapporter att jämföra med. Under året har Regnbågsfonden utvecklat strategin för projekt att stödja och gjort en plan för framtida utveckling.

Variationen av projekt som Regnbågsfonden stödjer är stor. I mätning och utvärdering ligger främst fokus på kvalitativa resultat i respektive projekt. Eftersom det från hbtqi-rättigheter attackeras från politiskt håll är det ibland svårt att mäta någon faktiskt effekt i de projekt som Regnbågsfonden finansierar på en samhällsnivå. Utöver de faktiska projektresultaten och effekterna strävar Regnbågsfonden efter att våra samarbetsorganisationer ska bli stärkta och motståndskraftiga med hjälp av vårt stöd. Med tanke på en bakåtsträvande utvecklingen är det i vissa kontexter en vinst att det kan finnas en rörelse över huvud taget. På individnivå kan vi se livsavgörande effekter med hjälp av stödet från Regnbågsfondens stöd till säkra boenden, akuta insatser och andra typer av stöd.

Under 2022 har Regnbågsfonden också beslutat i framtiden fokusera mer på påverkansarbete i Sverige i samarbete med andra organisationer eftersom vi ser en oroande utveckling även här.

Under 2023 tar Regnbågsfonden fram ett mer standardiserat sätt att mäta prestationer och resultat för att kunna bättre kunna jämföra projekten med varandra och över tid.

